

Vetenskapsrådet

Datum
2018-02-19

Darienummer
1.1.3-2017-6757
S2017/06371/FS
GD-2018-36

Handläggare
Frida Mowafi

Regeringskansliet (Socialdepartementet)

Remissyttrande över Finansiering, subvention och prissättning av läkemedel – en balansakt (SOU 2017:87)

Vetenskapsrådet besvarar denna remiss huvudsakligen utifrån sin uppgift att ha en ledande roll för att utveckla svensk grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet och därmed bidra till samhällets utveckling. Vetenskapsrådet anser att de förslag och bedömningar som lämnas i utredningen belyser områden av stort värde för svensk forskning, och vill särskilt lyfta fram följande delar:

Antibiotikaresistens är ett stort hot mot folkhälsan. I utredningen nämns många åtgärder för att stärka och utveckla kunskap inom området varav en del av lösningen är att utveckla nya antibiotika vilket Vetenskapsrådet instämmer i. Forskning kring molekylära mekanismer bakom resistensutveckling och dess påverkan på sjukdomspotential och spridning växer i omfattning både i Sverige och internationellt, men behöver förstärkas. Antibiotika är dock en grupp läkemedel som inte hanteras på ett tillfredsställande sätt i den värdebaserade prissättningen, vilket anges som ett av skälen till det bristande intresset från läkemedelsbolagen att investera i forskning och utveckling av nya antibiotika. Många länder har redan prövat nationella initiativ för öka incitamenten för forskning och olika möjliga modeller för detta har också diskuterats i Sverige. Regeringsuppdraget till Folkhälsomyndigheten att komma med förslag på åtgärder för att främja utvecklingen av nya antibiotika, som ska redovisas under 2018, kan resultera i förslag till pilotförsök på nationell nivå vilka bör utvärderas vetenskapligt med avseende på tillgänglighet, användning, och påverkan på resistensutveckling.

Utredningen konstaterar att registerbaserad läkemedelsforskning är viktigt för framtiden. Vetenskapsrådet ser stora möjligheter för Sverige att vara ett attraktivt land för registerbaserad forskning och forskningssamverkan. Personnummerbaserade befolkningsregister, biobanker och kvalitetsregister med möjlighet till samkörning nämns ofta som konkurrensfördelar. Registerstudier kan med fördel användas för att beforska kunskapsluckor, följa upp utfall i vården men även användas för så kallade registerbaserade randomiserade kliniska prövningar. För att Sverige ska vara en attraktiv partner krävs att åtkomst till data ges efter tydliga riktlinjer och på ett effektivt sätt utan att den personliga integriteten och rättssäkerheten åsidosätts. Satsningar

VETENSKAPSRÅDET
SWEDISH RESEARCH COUNCIL

Postadress/Postal address

Box 1035
SE-101 38 Stockholm
Sweden

Besöksadress/Visiting address

Västra Järnvägsgatan 3

Tel: +46-(0)8-546 44 000

Fax: +46-(0)8-546 44 180

Org. nr./Vat No

202100-5208

vetenskapsradet@vr.se

www.vr.se

Vetenskapsrådet

pågår för att underlätta tillgången till registeruppgifter för forskning vilka förhoppningsvis stärker Sveriges position inom området. Det svenska deltagandet i internationellt klinisk forskningssamarbete inom området är starkt och bör fortsatt stödjas. Utmaningen har under senare tid dock varit att i sjukvården avsätta resurser för klinisk forskningssamverkan.

Vetenskapsrådet ser att läkemedelskostnader utgör en stor del av den totala budgeten i ansökningar om bidrag inom klinisk behandlingsforskning. Detta påverkar i första hand hur många studier som kan beviljas och i andra hand hur många patienter som får möjlighet att delta. Utredningen belyser hur nya läkemedelsprodukter godkänns på bristande kunskapsgrund. Vetenskapsrådet tillstyrker förslaget om en betalningsmodell som möjliggör mer klinisk forskning med målet att generera ny kunskap om de läkemedel som godkänns.

Vetenskapsrådet stödjer utredningens förslag att eftersträva goda förutsättningar för forskning och innovation och att dessa är långsiktigt hållbara i förhållande till framtidens olika typer av läkemedel och till hur framtidens vård bedrivs. Detta är av grundläggande betydelse för långsiktighet i forskning. Vetenskapsrådet vill dock understryka betydelsen av att forskningsmedel för såväl grundläggande som behovsmotiverad forskning fördelas efter sakkunniggranskning med utgångspunkt från vetenskaplig kvalitet. Vetenskapsrådet vill även påminna om att syftet med denna form av bidragsfördelning är att säkerställa att den forskning som bedrivs ges bästa förutsättningar för att generera resultat som är relevanta och tillförlitliga.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Sven Stafström i närvaro av rådsdirektören Ann Fust, chefsjuristen Anna Hörnlund och analytikern Frida Mowafi, föredragande. I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Anders Weström, avdelningschefen Johan Lindell samt huvudsekreteraren Jan-Ingvar Jönsson, medicin och hälsa, deltagit.

Sven Stafström
Generaldirektör

Frida Mowafi
Analytiker